

LÄNSSTYRELSEN
Göteborgs och Bohus län
Miljövårdsenheten
Avd.dir. Gunnar Storm
Tel. 031/60 58 24

BESLUT

1989-11-24

231-8381-89

Partille kommun

Beslut att förklara Knipeflågsbergen i Partille kommun som naturreservat

Läge och avgränsning

Området utgörs av en vidsträckt urbergsplatå i Partille kommuns sydvästra del. I väster gränsar det till Delsjöområdets naturreservat och utgör således en naturlig fortsättning på detta. Bostadsområdena i södra Sävedalen utgör nordgräns och småhusbebyggelsen vid Hålsjöarna utgör gräns i sydost. Åt öster vidtager Kåsjöns friluftsområde.

Naturförhållanden

Naturvärdena har beskrivits utförligt i bifogad skötselplan. Sammanfattningsvis kan sägas följande.

Knipeflågsbergens urbergsplatå är belägen i kommunens västra del mellan E3 och lokalvägen Öjersjö-Råda. De inre delarna når en högsta höjd av 100-140 meter ö.h. Berggrunden består i den centrala delen av s k ögongnejs med hårda mineraler. Inom området finns även grå-grårod gnejs.

Topografiskt domineras landskapsbilden av flera framträdande nord-sydliga bergsryggar med branta västsidor och svagt sluttande östsidor (Gettryggen, Knipeflågsbergen, Odensvaleås). Typiskt för berggrunden är dess sprickighet och det därav bildade systemet av sprickdalar. De lösa jordarterna utgöres av mycket tunna jordtäcken med bl a extremt tunt moränlager, grovmo, sand samt rester av en isälvsavlagring.

Vegetationen präglas av den för kalkfattiga områden relativt artfattiga floran. Den varierande topografin bidrar dock till att göra vegetationen mosaikartad där hållmarker, lövbrantskogar, myrar, sumpskogar och barrskogsbevuxna åsar växlar med varandra. Inslag av intressanta arter utöver de för området karakteristiska förekommer. Av dessa kan nämnas de mindre allmänna suboceaniska inslagen såsom granspira och klockgentiana. Nämnas kan även de mer eller mindre skoglösa resterna av ljunghed och blåtåtelhed.

Vad beträffar djurlivet är älg och rådjur vanliga i området tillsammans med småvilt såsom hare, räv och grävling. Bergbranter med orörd lövskog har skapat goda betingelser för fågellivet och i övrigt förekommer för området typiska inslag vad gäller ornitologiska värden.

Initiativ

Med utgångspunkt från den av Kommunalförbundet i samråd med länsstyrelsen och Partille

kommun planerade markanvändningen för Knipeflågsbergen sammanställd av Göteborgs Förorter har kontakter förevarit mellan kommunen och länsstyrelsen varvid diskuterats förslag till förordnande jämlikt naturvårdslagen. Överläggningarna har resulterat i att kommunstyrelsen i skrivelse till länsstyrelsen hemställt om dels reservatbildning för Knipeflågsbergen, dels att kommunens förslag till föreskrifter resp skötselplan fastställs.

Ärendets beredning

Det i samråd med Partille kommun utarbetade förslaget har remitterats till berörda myndigheter, markägare samt Göteborgs kommun. Samtliga sakägare har delgivits förslaget med möjlighet att anföra eventuella erinringar.

Göteborgs kommun har genom fastighetsnämnden i beslut 1989-06-12 tillstyrkt bildandet av naturreservat med hänvisning till tidigare ställningstagande. Nämnden har ej heller någon erinran mot innehållet i förslaget till skötselplan.

Statens naturvårdsverk har tillstyrkt bildandet av naturreservat samt förslaget i övrigt under förutsättning att ett tillägg rörande syftet med förordnandet göres.

Två enskilda sakägare har anfört erinringar mot förslaget. Ägaren till fastigheterna Ugglum 2:133, 2:168 samt 6:63 hemställer att nämnda fastigheter undantages från naturreservatet eller, om beslut om reservat ändå beslutas mot yrkandet, hemställer om ersättning för ianspråktagen mark. Dödsboet för Ugglum Storegård 7:33 har yrkat ersättning för mark ingående i Ugglemossen, Bredaremossen och Rambergsmossen.

Länsstyrelsens ställningstagande

Reservatsföreskrifterna har givits en formulering helt överensstämmelse med föreskrifterna för det angränsande Delsjöreservatet i Göteborgs, Härryda och Mölndals kommuner.

Naturvårdsverkets förbehåll om komplettering av syftet med naturreservatet har tillförts detta beslut.

De ovan nämnda sakägarnas fastigheter, vilka är obebyggda, är samtliga belägna inom myrmarkerna Ugglemossen, Bredaremossen och Rambergsmossen. Reservatsföreskrifterna innebär inte något intrång i pågående markanvändning och någon ersättning med avseende på reservatbildningen kan därför, enligt länsstyrelsens bedömning, inte utgå. Frågor om ersättning avgöres dock ytterst av domstol.

På grund av områdets relativa orördhet, dess fortsättning på Delsjöreservatet samt dess stora betydelse för friluftslivet finns starka skäl att förordna detsamma som naturreservat.

Syftet med reservatet är

att bevara ett relativt orört och oexploaterat skogshällmarks- myr- och sjöområde, att lämna stora delar av detta för fri utveckling samt att värna om dess flora och fauna.

att ge friluftslivet möjligheter till naturupplevelser i ett tätortsnära, relativt orört

vildmarksområde.

På grund av vad ovan framförts förklarar länsstyrelsen med stöd av 7 § naturvårdslagen Knipeflågsbergen som naturreservat med de gränser som framgår av karta, bil. A.

Med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen förordnar länsstyrelsen att de föreskrifter som upptagits i förteckning, bil. B skall gälla för reservatet samt föreskriver med stöd av 9 § naturvårdsförordningen att vård och förvaltning skall bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med upprättad skötselplan, bil. C.

Besvär över länsstyrelsens beslut kan anföras enligt bilaga (formulär 4).

Beslut i detta ärende har fattats av länsrådet Hans Busck, beslutande och avdelningsdirektör Gunnar Storm, föredragande. I beslutet har även deltagit miljövårdsdirektör Göran Bengtsson, förste länsassessor Carl-Otto Lindberg, länsarkitekt Torsten Hall, överlantmätare Bengt Svensson samt länsantikvarie Jan-Gunnar Lindgren.

Hans Busck

Gunnar Storm

Bilaga B

RESERVATSFÖRESKRIFTER FÖR KNIPEFLÅGSBERGENS NATURRESERVAT I PARTILLE KOMMUN

A Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen angående inskränkning i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet.

Det är förbjudet att

- 1 uppföra helt ny byggnad. Därest befintlig byggnad brinner ned eller eljest förstöres utgör bestämmelsen ej hinder för uppförande av ny byggnad, som i huvudsak motsvarar den tidigare.
- 2 anlägga vägar och parkeringsplatser för annat ändamål än reservatets utnyttjande. Förbudet omfattar ej stigar, motionsslingor och liknande anordningar.
- 3 anordna upplag annat än för skogsbrukets behov.
- 4 bedriva skogsbruk på annat sätt än vad som framgår av en till detta beslut hörande av länsstyrelsen fastställd skötselplan.
- 5 gödsla eller behandla mark med kemiska preparat. Kalkning får dock ske på mark i floravårdande syfte efter kalkningsplan som godkänts av länsstyrelsen.
- 6 behandla sjöar och vattendrag med kemiska preparat. Kalkning får dock ske i sjö, vattendrag eller på våtmark efter kalkningsplan som godkänts av länsstyrelsen.
- 7 bedriva jakt på fågel. Jakt på älg får ej bedrivas på sön- och helgdagar. Skyddsjakt får bedrivas av jakträttshavaren efter samråd med naturvårdsförvaltaren och i enlighet med skötselplanen.
- 8 uppställa husvagn.

Det är utan länsstyrelsens tillstånd förbjudet att

- 10 schakta, tippa, utfylla eller utföra annan liknande åtgärd.
- 11 framdraga luftledning eller ledning i jord.

B Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen angående markägares, nyttjanderättshavares m fl skyldighet att tåla visst intrång.

- 1 Naturvårdsförvaltaren skall äga rätt att i enlighet med skötselplan och efter samråd med markägaren anordna rastplatser och eldplatser för betjänande av den besökande

allmänheten.

- 2 Naturvårdsförvaltaren skall äga rätt att anlägga stigar, motions- och skidspår i enlighet med skötselplanen.
- 3 Naturvårdsförvaltaren skall äga rätt att utplacera erforderliga informationsskyltar och utmärka naturreservatets gränser i enlighet med skötselplanen.

C Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom reservatet.

Det är förbjudet att

- 1 ställa upp husvagn.
- 2 framföra motorfordon, vartill även räknas moped. Naturvårdsförvaltaren kan dock meddela undantag för vissa fritidsarrangemang och handikappfordon.
- 3 göra upp eld annat än på platser anvisade av naturvårdsförvaltaren.
- 4 framföra motorbåt.
- 5 rida på annat än därför tillåtna vägar och stigar.
- 6 medföra hund som ej är kopplad.

D Föreskrifter enligt 9 § naturvårdsförordningen om vård och förvaltning.

- 1 Partille kommun är naturvårdsförvaltare.
- 2 Naturvårdsförvaltningen skall bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med av länsstyrelsen fastställd skötselplan.
- 3 Naturreservatet utmärkes genom naturvårdsförvaltarens försorg enligt anvisningar av statens naturvårdsverk. Skyltar skall ha av länsstyrelsen godkänd text.

Tillhör länsstyrelsens beslut 1989-11-24

Utdrag ur ek.karta 071 05

A horizontal scale bar with markings from 0 to 1000 m in increments of 100 m.

